

Guilluy A.

18

MUSEUM JULIEN VAN NERUM
HOEGAARDEN

18

ALPAIDIS

TIJDSCHRIFT voor HEEMKUNDE
FOLKLORE en OUDHEIDKUNDE

Kultureel tijdschrift uitgegeven door "De vrienden van 't nieuwhuys"

Gedeponeerd bij de Koninklijke Bibliotheek van België, onder het nummer B. D. 23.350.

Hoofdzetel: Museum JULIEN VAN NERUM

*Vereniging zonder winstoogmerk

2 & 4 Ernest Ourystraat, Hoegaarden - telefoon 016/762.94

Verantwoordelijke uitgever: H. VAN NERUM

Redaktieleider: A. BOESMANS

Presentatie: R. VERPOORT

De medewerkers schrijven onder eigen verantwoordelijkheid. De gedachte van hun artikels is niet noodzakelijk deze van het Bestuur.

Hoger Beschermkomitee

Eredelen: Ridder J. de NEEFF, Gouverneur van de Provincie Brabant

Leden: A. HETTICH, Burgemeester van Hoegaarden

E. ROWIE, Bestendig-Afgevaardigde van Brabant

P. ROCK, Directeur-Generaal aan het Ministerie van Cultuur

J. VERBESSELT, Konservator aan de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel

R. LEMAIRE, Professor aan de Universiteit van Leuven

G. WINNEN, Afgevaardigde van de Toeristische Federatie van de Provincie Brabant

Museumraad

Hoofdbeheerder en Algemene Kulturele Aktie: H. VAN NERUM

Museumkonservator en Klubbeheerder: A. GUILLUY

Algemene Administrate en Boekhouding: R. VERPOORT

Sekretariaat: M. COLLIN

Redaktie en Publikaties: A. BOESMANS

M. DODION

R. VERPOORT

Bibliotheek, Archief en Toeristische Dokumentatie: F. DOTREMONT

H. TRITSMANS

Kulturele en Artistieke Voorlichting: F. MANNAERTS

H. CIPERS

Kontrolle en Nazicht: J. HUBERT

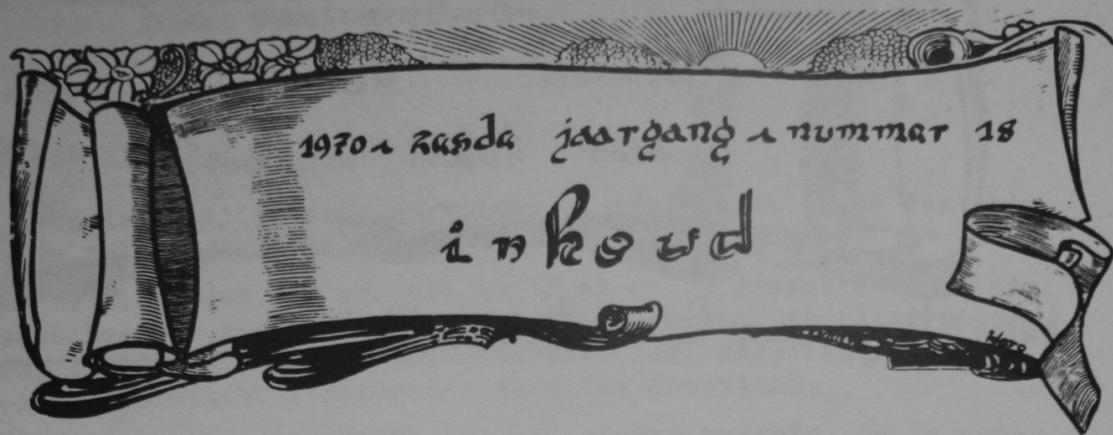
E. VAN NERUM

Hulp en Bemiddeling: Mevr. VERVOORT

Juffr. DAYERS

H. KRAHY

Briefwisseling te richten aan de betrokken dienst in de Hoofdzetel.

de geschiedenis van een studiebeurs	
door Hubert van Nierum, vervolg en einde	2
okatalogus van de museumbibliotheek, vervolg	31
gvaria : betwisting om een straatnaam te hoer- gaarden	37
onze ereleden 1970	39
onze kulturele activiteiten : 1969 en 1970	41
gemeentelijk bandvest voor natuurbescherming	43

de geschiedenis van aan
studiabeurs
door Hubert van nerum

betwisting van het collateurschap

Ontgoocheld door het droevig einde der V Geslachten en onder voorwendsel van tijdgebrek, ingevolge zijn steeds toenemende persoonlijkke bezigheden, had Jozef Lintermans op 30 juli 1873 zijn ontslag bij de Provinciale commissie ingediend.

Deze laatste maakte het vrijkomen van een Collateursfunctie kenbaar, doch er boden zich geen kandidaten aan, zodat de Commissie een van haar eigen leden aanstelde in de persoon van de heer Bosmans.

Alleen Henri Lintermans, die reeds van in 1824 tot Collateur was benoemd, bleef zijn taak voortzetten. Hij was 72 jaar oud en hoopte nog op een wonder.

In 1874 werden de beurzen op zijn voorspraak toegekend aan :

- Godefroid RONDAS uit Schaarbeek die de humaniteiten doorliep aan het College te Mechelen. Hij stamde uit het geslacht van Hubertus Sweerds en behield de beurs tot in 1876.
- Edouard Lintermans (°1847 zoon van de Collateur), die ondanks zijn hogere ouderdom pas te Tienen het laatste humaniteitsjaar beëindigde en vervolgens sekretaris werd van de kerkfabriek te Hoegaarden en niet gemeentesekretaris, zoals verkeerdelijk in onderstaande akte staat vermeld.

Na hem was het een andere, Ct. H. Lintermans, die van 1875 tot 1880 beurshouder was.

In 1875 was de oude Collateur Henri Lintermans overleden. Zijn dood werd aan de Commissie door zijn zoon Edouard gemeld, die zich tevens kandidaat stelde om zijn vader als Collateur op te volgen. Maar ook van de oude gilde van het Groene Klaverblad was een aanvraag binnengekomen, tot het bekomen van de openstaande functie.

Het was namelijk Frederic Stas, wijnhandelaar te St Truiden en gehuwd met Barbe Putzeys (een nakomelinge uit de 4e generatie der rechthebbenden), die zich tegelijkertijd kandidaat stelde.

Uit onderstaand Ministerieel Besluit van 18 maart 1876 vernemen wij dat de functie van nieuwe Collateur, toegekend werd aan Eduard Lintermans. De ingediende stambomen en afstammingsstaten bewezen duidelijk, dat hij een rechtstreekse nakomeling was van de 4e generatie van Carolus Van Nerum en tegelijkertijd van Hendrik Hoebanx, terwijl Stas niet de minste aanspraak kon maken, gezien hij slechts aangetrouwd was.

F. - ARRETE MINISTERIEL NOMMANT UN COLLATEUR.

1re Dir., 2e Bur., n° 295

Bruxelles, le 18 mars 1876.

LE MINISTRE DE LA JUSTICE,

Vu les publications annonçant la vacance de l'une des places de collateur de bourses de la fondation Peeters;

Vu les requêtes, en date du 11 et du 13 décembre 1875, par lesquelles les sieurs Henri-Edouard Lintermans, secrétaire communal à Hougaerde et Charles-Frédéric Stas, négociant à Saint-Trond, sollicitent l'obtention desdites fonctions;

Vu les avis du collège des collateurs parents, de la commission des bourses d'étude du Brabant et de la députation permanente du conseil de la même province, en date du 17, du 21 et du 25 février 1876;

Vu l'article 51 de la loi du 19 décembre 1864 et l'article 15 de l'arrêté royal du 19 juillet 1867;

Arrête :

ARTICLE UNIQUE.

Le sieur Henri-Edouard Lintermans, secrétaire communal à Hougaerde, est admis à titre de parent, et sauf le droit des tiers, en qualité de collateur des bourses de la fondation Peeters prémentionnée.

Le gouverneur de la province de Brabant est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Le Ministre,

DE LANTSHEERE.

Het staat vast dat de Collateurs Lintermans, die in de studiebeurs-fundatie Peeters, een zeer aanzienlijke rol speelden, goed aangeschreven stonden bij de Provinciale Commissie.

Drie opeenvolgende geslachten beheerden bijna gedurende 75 jaar de beursstichting.

Edouard Lintermans nam de taak van zijn vader over en samen met de andere Commissie-leden kende hij volgende beurzen toe :

1° de eerste beurs aan :

- Arthur Van Nerum (° 1859 uit de 4e generatie van de Gulden Lelie) voor zijn studies te Namen en van 1876 tot 1882 het beursgenot bekwam. Daarop bleef zij onuitgegeven tot in 1885 wanneer de Commissie haar toekende aan Jean Baptiste FORTENS (°1870 uit een der Sweerdtsgelerten), voor zijn philosophische studies aan het Klein Seminarie te Hoogstraten.

2° de tweede beurs aan

- Nap. Leon Falla (uit de Gulden Lelie) die te Tienen op het College was en van 1880 tot 1882 de renten ontving.
- Daarna ging de beurs over op August RONDAS (°1871) uit Waver, die een afstammeling was van Hubertus SWEERDTS en beurshouder bleef tot 1896.

de staat der goederen

Op 31 december 1888 werd de staat der goederen opgemaakt, om de jaarlijkse renten der stichting te herzien. Dergelijke staat vindt U hierna afgebeeld.

Stijlmeubelen ..... moderna en andere
na rijp overleg ..... loopt U bij de firma
FOURIE JOSEPH Tiensestraat
Hf 016/762.10
Hoegaarden
..... huis van vertrouwen

Huis NICOLAES GEORGES

Tiensestraat Hf 016/762.97 Hoegaarden
schilder
behangen alle vloerbekledingen TAPISOM
TAPIFLEX
gordijnen en overgordijnen

G. — État des biens de la fondation Henri Peeters, au 31 décembre 1888.

I. — IMMEUBLES.

NATURE DES BIENS.	SITUATION. COMMUNE, SECTION ET NUMÉRO DU CADASTRE.	CONTENANCE.			MONTANT DU REVENU.
		Hectares.	Ares.	Centiares.	
Terre	Hougaerde, s ^{on} K, n ^o 55e	1	57	49	Fr. C. 180 00
Id.	Id. id.	1	78	81	170 00
Id.	Id. n ^o 88	"	43	20	40 00
Id.	Id. n ^o 108	"	18	90	20 00
	Total.	"	"	"	410 00

II. — RENTES, OBLIGATIONS, FONDS PUBLICS.

NATURE DES TITRES ET DÉBITEURS.	HYPOTHÈQUE.	CAPITAUX.	TAUX	MONTANT
			DE L'INTÉRÊT.	DU REVENU.
		Fr. C.		Fr. C.
Crédit communal	"	600 00	4 1/2 p. c.	27 00
État belge.	"	7,600 00	2 1/2 p. c.	190 00
Id.	"	5,900 00	3 1/2 p. c.	206 50
Total.	"	"	"	423 50

III. — CHARGES DE LA FONDATION

en dehors du paiement des bourses, du denier de recette et des frais ordinaires d'administration
— Pour service religieux : 78 francs.

Certifié véritable :

Bruxelles, le 22 mai 1889.

La Commission provinciale des fondations de bourses d'étude :

Le Secrétaire,
BARBIAUX.

Le Président,
CH. BECKERS.

Uit deze staat blijkt dat de gronden een jaarlijkse rente opleverde van 410 fr. wjl de interesten van het uitgeplaatste kapitaal 423,5 fr. bedroegen. Dit maakte een totaal van 833,5 fr. vermindert met 78 fr. (kerkelijke diensten) en 55,4 fr. (algemene onkosten), zodat er nog 700 fr. overbleef, hetzij 350 fr. per beurs.

Hier valt nochtans op te merken dat in 1860 elke beurs de som van 384,16 fr. bedroeg, die vanaf 1872 vermeerderde tot 400 fr. om in 1882 opnieuw te verminderen tot 350 fr.

In 1888 bedroeg deze som per beurs nog steeds 350 fr., maar in 1896 bekwamen de kandidaten nog slechts 295 fr.

Wat valt hierover te denken ?

Hebben de gronden en het uitgezet kapitaal vanaf 1882 dan bestendig in waarde verloren of waren de algemene onkosten verhoogd ?

In de staat van goederen opgemaakt in 1888, is nochtans sprake van een uitgezet kapitaal ter waarde van 14.100 fr. Deze som kwam voort van de verkoop van 92 a. 60 ca. ingevolge verkaveling van de 4 bunders aan het Spanuit, verkoop die moet geschied zijn tussen 1865 en 1888.

In 1888 bij het opmaken van de staat der goederen bleven er nog over :

1a° Sectie K 55 : 1 ha. 57 a. 49 ca. aan 't Spanuit.

1b° Sectie K 55 : 1 ha. 78 a. 81 ca. aan 't Spanuit.

2° Sectie K 88 : 43 a. 20 ca. op de Duivelskouter aan de weg naar Geldenaken.

3° Sectie K 108: 18 a. 90 ca. op de Duivelskouter aan de Gete.

Nota : Bijgevolg had hier een verkoop plaats gehad van 92 a. 60 ca. ingevolge een verkaveling van Sectie K 55.

uitbraiding van de kring der geraapenen

Volgens het testament van Deken H. Peeters konden de rechtstreekse afstammelingen van zijn zuster Catharina's kinderen tot de 5° generatie inbegrepen van de stichting genieten. Deze generatie eindigde met :

- Julien Van Nerum (°1881) die de eerste beurs bekwam van 1896 tot 1899 om te Geldenaken in de Normaalschool en te Tienen in het College zijn studies voort te zetten. Later werd hij Ouderdomsdeken der Gulden Lelie en schonk zijn naam aan het Museum van Hoegaarden.

- Gorgon VAN RICKSTAL (*1882 uit het Hubertus Sweertsgelette, die te Tienen in het College de humaniteiten deed en de beursrenten toegekend kreeg van 1895 tot 1900. Hij was koster te Hoegaarden.

Zij waren de laatste rechthebbenden van de beursfundatie.

Op 13 februari 1897 vaardigde de Provinciale Commissie een Koninklijk Besluit uit (Staatsblad van 19.2.1897) ter herziening en wijziging van de akte van herstel van 1819 en der wetgeving van 1865. Dit besluit luidde als volgt :

"Stichting Hendrik Peeters.

Uitbreiding van de kring der geroepenen. Bij K.B. van 13 Februari 1897 worden geroepen tot het genot van de beurzen (2 in getal) der stichting van Deken H. Peeters, bij ontstentenis van de afstammelingen, uitsluitend tot en met de vijfde generatie van Cath. Peeters, zuster van de stichter, de jongelingen geboren te Hoegaarden, zonder ouderdomsvoorwaarden, die de vereiste studiën doen".

Hiermede werd definitief een einde gesteld aan het genot voor de latere nakomelingen van de 5 geslachten, maar het besluit schendde de laatste wilsbeschikkingen van de stichter

- 1° in het testament was er wel sprake van "Catharina Peeters' kindtkinderen tot de 5e generatie inclus", maar niet kortweg "tot en met de vijfde generatie van Catharina Peeters", hetgeen de 4e generatie van de kindtkinderen uitmaakt, waarvan er in 1897 zeker geen enkele meer zou opdagen,
- 2° in het testament stond uitdrukkelijk vermeld "aen kinderen van Hougaerden gebortigh" en zeker niet "aan jongelingen" alleen,
- 3° Deken Peeters had voor deze kinderen de ouderdom bepaald "aut sijnde viertien jaren tot 24 jaren" en dus niet "zonder ouderdomsvoorwaarden".

Dit laatste punt kon nog over het hoofd worden gezien, maar de vorige twee pleegden inbreuk op het testament.

Geen enkel protest werd tegen deze nieuwe bekendmaking van 1897 ingediend, omdat de Gulden Leliegilde, ingevolge "confusies" en opgerezen geschillen onder zijn eigen stamvertakkingen, rond dit tijdstip reeds begon mank te lopen, om enkele jaren nadien eveneens teloor te gaan.

Bij de dageraad van de XXe eeuw, verdween hierdoor een laatste grondvest van de eens zo machtige "Confrerie der V Geslachten" die meer dan anderhalve eeuw te Hoegaarden alle machtsvertoon regelde en beheerste.

En tot besluit van de stichting Peeters, ten voordele der nakomelingen uit de V Geslachten, volgt hier een statistiekuittreksel

van het Collateursboek, betreffende de toegekende studiebeurzen aan de verschillende "gelette" vanaf 1741 tot 1900

- aan de Gulden Lelie oft Carolus Van Nerumgelette: 12 beurzen
- aan 't silver swaert oft Hendrick Hoebancxgelette : 4 beurzen
- aan den swarten merel oft Servaes Sweerdtsgellette : 8 beurzen
- aan den silveren struysvoghel oft Hendrik Struys-gelette : 2 beurzen
- aan 't groen claverenblad oft Hubertus Sweerdtsgellette : 10 beurzen

Deze getallen vergen geen kommentaar, zij zeggen zelf meer dan voldoende.

Beursbetwisting

Alleen Eduard Lintermans zette in de schoot van de Provinciale Commissie zijn functie van Collateur verder, met het doel om, ondanks de uitschakeling der nakomelingen uit de V Geslachten en de uitbreiding van de kring der geroepenen tot alle jongelingen uit Hoegaarden, zo veel mogelijk zijn eigen bloedverwanten te bevoordelen. Want hij bleef de beurs als een familiestichting beschouwen.

In 1899 was de eerste beurs, gehouden door Julien Van Nerum, vrijgekomen en nog ditzelfde jaar opnieuw toegekend aan Etienne Camille Stes die reeds in 1895 de beurs op onrechtmatige wijze had bekomen, door zich destijds als afstammeling uit de 5e generatie te laten doorgaan, wijl hij in werkelijkheid tot de 6e behoorde.

Hij was inderdaad :

de zoon van Denis Stes x Marie Louise Thirion,
kleinzoon van Emile Thirion x Antoinette Dewaet,
achterkleinzoon van J. Ch. François Thirion x Julienne Lowet.

Deze laatste was op haar beurt :

de dochter van Jean Fr. Lowet x Barones Thérèse 't Serclaes,
kleindochter van Henri Lowet x Marie Anne Sweerts,
achterkleindochter van Servaes Sweerts x Angeline Sweerts.

Dus wel degelijk een afstammeling uit de 6e generatie.

Deze onrechtmatigheid lekte uit en de beurs werd hem in 1895 ontnomen, om aan Gorgon Van Rickstal te worden toegekend (laatste der rechthebbenden).

Maar in 1899 beriep Stes zich op het KB van 1897, waardoor de jongelingen te Hoegaarden geboren, tot het genot geroepen

werden. In deze hoedanigheid kreeg hij de beurs toegezegd. Doch deze toekenning gaf op 8 november 1900 echter aanleiding tot een nieuw protest vanwege collateur Eduard Lintermans, die de beurs opeiste ten voordele van zijn zoon René, die nog degelijk tot de 5e generatie behoorde.

Hij was inderdaad :

de zoon van Eduard Lintermans x Seraphine Fillet,
kleinzoon van Henri Lintermans x Catharina Stockmans,
achterkleinzoon van Jean Henri Lintermans x Barbe Van Nerum

deze laatste op haar beurt :

de dochter van Franciscus Van Nerum en Catharina Lowet,
kleindochter van Carolus Van Nerum x Barbara Sweerds.

Dus wel degelijk tot de 5e generatie behorend, zoals blijkt uit de ingediende afstammingsstaat, hierna weergegeven.

Huis

VAN ROY - BISCOMPTE

H 016/76338

Konfectie voor dames
rokken kleedjes mantels
stoffen aan de meter

kolen mazout gashouvaktoeren

Nastor - Martin Heaters Fobrox
gastornuizen en koelkasten

Nastor - Martin
wasautomaten

Nastor - Martin Constructa
alle huishoudartikelen

DELMEL MARCEL
TIENSESTRAAT 17
H 016/76307
HOEGAARDEN

Barthelme Peeters
Josine ^{de} Vandepint

Henri, Peeters
à Bougavde le 19 Mars
1867

Catherine, Peeters
née le 10 Juin 1872
mariée avec
Servais Sweerts

Barbe Sweerts
née le 17 Novembre 1800
mariée avec
Charles Vanneerum

1^e
Jean Francois Vanneerum
né le 5 Novembre 1841
marié avec
Marie Catherine Lovet

2^e
Anne Barbe Vanneerum
née le 13 Décembre 1868
mariée avec
Jean Henri Lintermans

3^e
Henri, Lintermans
né le 21 Décembre 1801
marié avec
Marie Catherine Stockmans

4^e
Edouard Henri Lintermans
né le 3 Septembre 1847
marié avec
Séraphine Pillet

5^e
Constant Marie René
Lintermans né le
27 Avril 1888.

Maar de Provinciale Commissie, die voortdurend te kampen had met het verwoed opeisen van voorrechten ten gunste van afstammelingen van Servatius Sweerts en Catharina Peeters, wilde voorgoed gedaan maken met de V Geslachten, schond haar eigen besluit van 1887. Zij weigerde op het verzoek van Lintermans in te gaan onder voorwendsel dat hij tot de 6e generatie behoorde, ondanks de ingediende genealogische schets.

De Commissie vergiste zich deerlijk, zij begon te rekenen vanaf de "kinderen" van Catharina Peeters, in plaats van vanaf haar kleinkinderen (kindtkinderen).

Collateur Lintermans was teleurgesteld en tekende geen verder beroep aan, gezien hij alleen onmachtig stond.

Terzelfdertijd had ook Arthur Van Hagendoren protest aangekend tegen Stes, door te beweren dat hij meer behoefte had en "van betere wille en verwaght" was en liet zijn hoedanigheid van "jongeling te Hoegaarden geboren" gelden, maar ook dit verzoek werd afgewezen, zodat Stes de fel betwiste beurs behield tot in 1909 om in de filosofie te studeren. Nadien ging de beurs over op zijn halfbroer Aug. Ferdinand Stes, die zijn humaniteiten uitzat tot 1921.

De gebroeders Stes stonden immers uit de Baronnen-familie 't Serclaes, die een machtige invloed liet gelden op de Provinciale Commissie.

En steeds ging deze Commissie verder haar eigen wetgeving te verkrachten, want de volgende kandidaat die in 1921 de beurs bewam was Guillaume Lemmens, geboren te Bost in 1899 (en dus niet te Hoegaarden).

Bost had vroeger evenwel tot Hoegaarden behoord, maar was reeds sedert 1882 afgescheiden en een zelfstandige gemeente geworden.

In 1924 werd J. Vander Velpen (*1905) houder van de eerste beurs tot 1926 om zijn theologische studies te bekostigen. Later werd hij Pastoor te Boven-Lo en schreef "De Geschiedenis van Hoegaarden".

Eduard Lintermans bleef in de Commissie zetelen tot 1912 en steunde nog de kandidatuur van de volgende Hoegaardiers, die na Gorgon Van Rickstal achtereenvolgens de tweede beurs bekwamen :

- François Debroeck (*1878) van 1900 tot 1902 voor theologie
- Isaac Joseph Stockmans (*1887) van 1902 tot 1904 voor de humaniteiten
- Albert Nys (*1887) van 1904 tot 1907 voor de humaniteiten
- Gustaaf Nys (*1893) van 1907 tot 1913 eveneens voor de humaniteiten.

Vanaf 1912 werd het beheer der beursstichting met inbegrip

van Proviseurs- en Collateursschap volledig door de Commissie van Brabant waargenomen. Volgende beurstoekenningen zijn ons nog bekend :

- van 1913 tot 1916 aan Guillaume Dotremont (°1900) voor humanitaire studies
- van 1916 tot 1919 schijnt deze tweede beurs niet zijn uitgegeven
- van 1919 tot 1923 aan Frederic Dotremont (°1908) voor humanitaire studies
- en ten slotte van 1923 tot 1926 aan Armand Moens (°1903) voor theologische studies. Hij werd pastoor de Kuntich.

Vele Hoegaardiers en anderen zullen in deze lange lijst van genothebbers hun voorouders terugvinden.

verkoop van de studentengronden

Vanaf 25 oktober 1910 had de Provinciale Commissie drie beurzen ingesteld, elk van 300 fr. (voorstel dat reeds in 1860 door de Collateur Henri Lintermans was ingediend, maar destijds verworpen werd). Doch van deze derde beurs valt nergens een spoor te bespeuren.

Op 8 januari 1921 gaf de Minister van Justitie opdracht om alle overblijvende studiegronden van Deken H. Peeters te verkopen voor de totale som van 27.999,60 fr. Wellicht geschiedde deze verkoop op grond van een zinspeling uit het testament "... en oft er eenige panden werden vernadert of veralieneert dat sy op de beste sullen aenhangen".

De verkoopsom werd bij het vorig kapitaal aan een gemiddelde interest van 3,5 fr. uitgezet, hetgeen samen met het vorig kapitaal een jaarlijkse rente opbracht van ca. 1.473,5 fr.

Vanaf 1924 werden de beurswaarden echter grondig herzien en opnieuw tot twee herleid. Elke beurshouder bekwam nu de som van 705 fr., zodat de rente integraal aan de studenten werd uitgedeeld. Nochtans paste de Commissie een verminderingstarief toe, t.t.z. wanneer de student zijn studies deed in een school gelegen binnen de gemeente waar zijn ouders woonden, werd het bedrag met 300 fr. verminderd.

In het testament was hiervan nochtans geen sprake geweest.

regentsbesluit van 7 januari 1946

Sedert 1926 hebben nog enkele kinderen uit Hoegaarden van de studiefundatie genoten; hun namen werden tot heden door de Commissie nog niet kenbaar gemaakt. Op 7 januari 1946 werd het noodlottig besluit van 1897 andermaal gewijzigd door een Regentsbesluit, opgenomen in het Staatsblad van 15 februari 1946, blz. 1252 en luidend als volgt :

" Bij Besluit van 7.1.1946 van de Regent is bepaald dat op de inkomsten van de stichting Deken Hendrik Peeters, beheerd door de Provinciale Commissie voor Studiebeurzenstichtingen van Brabant, twee beurzen zijn toe te kennen, ieder van 1.300 fr. voor de studies in de wijsbegeerte, godsgeleerdheid, rechten en medecijnen. Dit bedrag wordt verminderd tot :

- a) 1.000 fr. voor de oude humaniora
- b) 750 fr. wanneer de beursstudent laatstbedoelde studies doet in een externaat gelegen in de localiteit waar zijn ouders wonen.

Tot het genot van de beurzen zijn geroepen, de te Hoegaarden geboren jongelingen zonder beperking van leeftijd. "

Hieruit blijkt duidelijk dat ingevolge de rentestijging, ook de toekenningsbedragen werden verhoogd, maar nieuwe verminderingstarieven van kracht werden. Bovendien werd de fout van 1897 inzake het woord "Jongelingen" in plaats van kinderen andermaal herhaald.

Vanaf 1956 tot 1962 werden de beurzen niet meer uitbetaald, gezien er geen kandidaten waren en de jaarlijkse interesten bij het basiskapitaal gevoegd, hetgeen een aanzienlijke verhoging voor gevolg had, zodat elke beurs op 3.250 fr. kwam, de algemene onkosten afgerekend.

Beroeprichting van de gulden Lelie

Op 19 augustus 1961 werd door de nakomelingen uit de 6e generatie van het Carolus Van Nerumgelette, de oude gilde van de Gulden Lelie terug in 't leven geroepen, na meer dan een halve eeuw in verval te zijn geraakt.

Zij omvatte alle nakomelingen gesproten uit Brouwer en Schepen Carolus Van Nerum en Barbara Sweerds met aanverwante stamvertakkingen en tevens de afstammelingen uit de vroegere Sweerdsgelette (Zwarte Merel en Groen Klaverblad).

Zij kozen tot hun ouderdomsdeken Julien Van Nerum, oudste mannelijke naamdrager en laatste genothebber van de Deken Henricus Peetersfundatie.

Hun doel was de oude tradities der voorouders in alle eer en luister herstellen en de "XII Versoecken" van Barbara Sweerds, gebaseerd op de doelstellingen van de oude Sweerdsraad, te doen eerbiedigen.

In deze "XII Versoecken" waren begrepen "over de goederen en studiefundaties der kinderen waken". Met dit doel voor ogen besliste de Gilderaad op 21 oktober 1961, het testament van Deken Peeters en de latere uitvoering ervan grondig te herzien.

Dadelijk werd het onderzoek ingezet, het oud archief geraadpleegd, en contact opgenomen met de hogere instanties, voornamelijk met de Provinciale Commissie voor Studiebeurzenstichtingen van Brabant. Ook konden uittreksels van het oude Collateursboek weergevonden worden bij de nakomelingen Lintermans te Tienen en De Wilde te Ezemaal.

De historiek der stichting werd opgemaakt en een eerste rekwest ingediend, want zij beschouwden het ganse geding als een zaak van eer, een plicht tegenover het voorgeslacht.

Het rekwest van 1963

Op 28 januari 1963 vertrok het rekwest naar de Commissie van Brabant, met het dringend verzoek de ganse beursfundatie te herzien, ter eerbiediging van de laatste wilsbeschikkingen van Deken Peeters. Zij maakten in dit rekwest het resultaat van hun vaststellingen kenbaar, waaruit bleek dat sommige punten van het oorspronkelijk testament geschonden waren.

Deze vaststellingen die de bijlage van het rekwest uitmaakten luiden als volgt :

Beren
James
Kinderen   *gekleed in het huis*
BULLENS CHAREL
30 Koningin Astridstraat Hoegaarden

REKWEST

---

1. BETREFFENDE HET WOORD "KINDEREN".

In het testament van 12. 12. 1739 staat duidelijk vermeld dat de beurs na de vijfde generatie van "Catharina PEETERS" kindtkinderen" moest toegekend worden "aan kinderen van Hoegaarden gebortigh".

Desondanks werd deze wilsbeschikking door het Koninklijk Besluit van 13. 2. 1897 (Staatsblad van 19. 2. 1897), hernomen in het Regentsbesluit van 7. 1. 1946 (Staatsblad van 15. 2. 1946), op onverklaarbare wijze als volgt gewijzigd :

" aan jongelingen geboren te Hoegaarden"

Vermits deze stichting voorbehouden is aan de humaniteiten, philosophie, rechten en medecijnen, hetgeen ook op vrouwelijke kandidaten betrekking heeft, kunnen deze laatsten in-gevolge de Besluiten van 13. 2. 1897 en 7. 1. 1946 nooit in aanmerking komen. Steunend op het testament, verzoeken wij U bijgevolg de mogelijkheid te willen inzien, om het woord "jongelingen" door het oorspronkelijke woord "kinderen" te laten vervangen.

2. BETREFFENDE DE "GEBORTEPLAATS".

Het testament voorziet verder dat de kinderen te Hoegaarden moeten geboren zijn. Hieraan heeft de tijd nochtans verandering gebracht ; t. t. z. dat er hedendaags te Hoegaarden omzeggens geen kinderen meer geboren worden, wegens de opgerichte moederhuizen te TIENEN en elders, feit dat Deken H. PEETERS in 1739 niet kon voorzien.

Wellicht hebben uw diensten hiermede reeds rekening gehouden en durven wij hopen dat het wel zal volstaan dat de ouders op het ogenblik van de geboorte te HOEGAARDEN woonachtig zijn, om het voorgeschreven recht te bekomen.

Het zou ons ten zeerste verheugen hiervan bevestiging te krijgen.

Nochtans zijn wij zo vrij U te melden dat in 1921 een beurs van bedoelde stichting, toegekend werd aan de genaamde Guillaume LAMENS, die in 1899 te BOST en niet te HOEGAARDEN geboren werd. Gellieve hier te noteren dat BOST reeds in 1882 een afzonderlijke gemeente vormde. Wij zijn er van overtuigd dat zulks bij vergissing gebeurde, doch het feit is gebeurd en vermits er een voorgaande geschapen werd, kan men zich in de toekomst hierop beroepen, om dezelfde rechten te verwerven.

Mogen wij hieromtrent voorgelicht worden ?

3. BETREFFENDE HET BEURSVERLIES NA "DE 5^e GENERATIE".

Het testament voorzag het recht "aan Catharina PEETERS kindtkinderen" tot de vijfde generatie inbegrepen. Niettegenstaande deze duidelijke vermelding, kreeg de genaamde Etienne, Camille STES, geboren in 1884, de beurs toegekend in 1895 en 1899, ofschoon hij reeds tot de zesde generatie behoorde, terwijl diezelfde beurs in 1900 gewijzigd werd aan de genaamde René LINTERMANS, die nog daadwerkelijk tot de vijfde generatie behoorde.

De genealogische schetsen van deze beide personen kunnen U zo nodig overgemaakt worden.

Dit geval berust ook wellicht op een vergissing, maar zo iemand uit de 6e generatie het genot bekwam, dan zouden ook dezen uit de 7e en latere generaties tot ditzelfde genot kunnen verzoeken, temeer daar zij hun afstamming kunnen bewijzen.

4. BETREFFENDE HET "PROVISEURS- EN COLLA TEURSRECHT".

Na de 5^e generatie moest volgens het testament, het proviseurs- en collateursrecht toegekeerd worden aan de Pastoor, Meler en 1e schepen van HOEGAARDEN, hetgeen bekrachtigd werd door Minister A. R. FALCK in het Besluit van 13. 2. 1819, art. 2.

De nieuwe wetgeving van 22. 10. 1865 ontnam echter dit recht aan hogervermelde personen en zulks ten voordele van de Provinciale Commissie. Vermoedelijk geschiedde zulks om alle eventuele misbruiken te vermijden en om alle stichtingen onder één enkele controle te brengen, hetgeen een wel overwogen en een wijze beslissing was.

Om hieromtrent bevestiging te bekomen, zouden wij nochtans graag willen vernemen, op welke tekst uit het testament de nieuwe wetgeving van 1865 zulk heeft beroepen om tot dit besluit over te gaan.

5. BETREFFENDE "DE VERKOOP DER GRONDEN".

Op 8. 1. 1921 werden de gronden, die beursrenten opleverden, in opdracht van de Minister van Justitie verkocht, om in kredieten te worden omgezet.

Wij zijn evenwel de mening toegedaan dat de interest van onroerende goederen hoger staat dan deze van uitgeplaatste kapitalen.

Mogen wij ook de beweegredenen kennen die tot de verkoop van de erfgronden aanleiding gaven ?

6. BETREFFENDE "DE VERMINDERINGSTARIEVEN".

In 1924 en bij Regentsbesluit van 7. 1. 1946 (Staatsblad van 15. 2. 1946) werden volgende verminderingstarieven in voege gebracht :

a) 1. 000 fr. voor de oude humaniora ;

b) 750 fr. voor externaat binnen de woonplaats der ouders gelegen.

- Ofschoon door het testament geen verminderingsbedragen waren voorzien, schijnt het ons toe dat zulks geschiedde ingevolge de goede zorgen van de Beheerdienst, rekening houdend met de tijdsaanpassing.

Het zou ons echter verheugen, de juiste reden te mogen vernemen van de in voegestelling van deze verminderingsbedragen.

7. BETREFFENDE "DE TECHNISCHE STUDIËN".

De in het testament vermelde studiën behoorden destijds allen tot de oude humaniora. Ondertussen blijkt dat uw diensten, ingevolge de tijdsaanpassing de oude humaniora, tot de latijns-wiskundige afdelingen en Collegas en Athenae heeft uitgebreid, hetgeen ten eerste op prijs werd gesteld.

Deken H. PEETERS kon bij de opstelling van zijn testament evenmin als voor de moederhuizen voorzien dat er twee eeuwen later ook technische scholen zouden opgericht worden die op gebied van diploma in sommige gevallen even hoog staan als de latijns & wiskundige afdelingen.

Gezien er rekening werd gehouden met de tijdsaanpassingen inzake studiën, moederhuizen en verminderingstarieven, dan verzoeken wij U beleefd te mogen vernemen of er geen mogelijkheid bestaat om ook het geval der technische studiën te overwegen, door zich te steunen op dezelfde tijdsaanpassingen.

8. BETREFFENDE "DE VOORRANG".

Vermits de nakomelingen van "Catharina PEETERS kindtkinderen" na de vijfde generatie uitgesloten worden en op dezelfde voet gesteld met iedereen, kan dit voorrecht niet meer ingeroepen worden door de vroegere rechthebbende geslachten.

Is het echter niet mogelijk in geval van betwisting, voorrang te verlenen aan de rechtstreekse nakomelingen die door het testament werden voorzien. ?

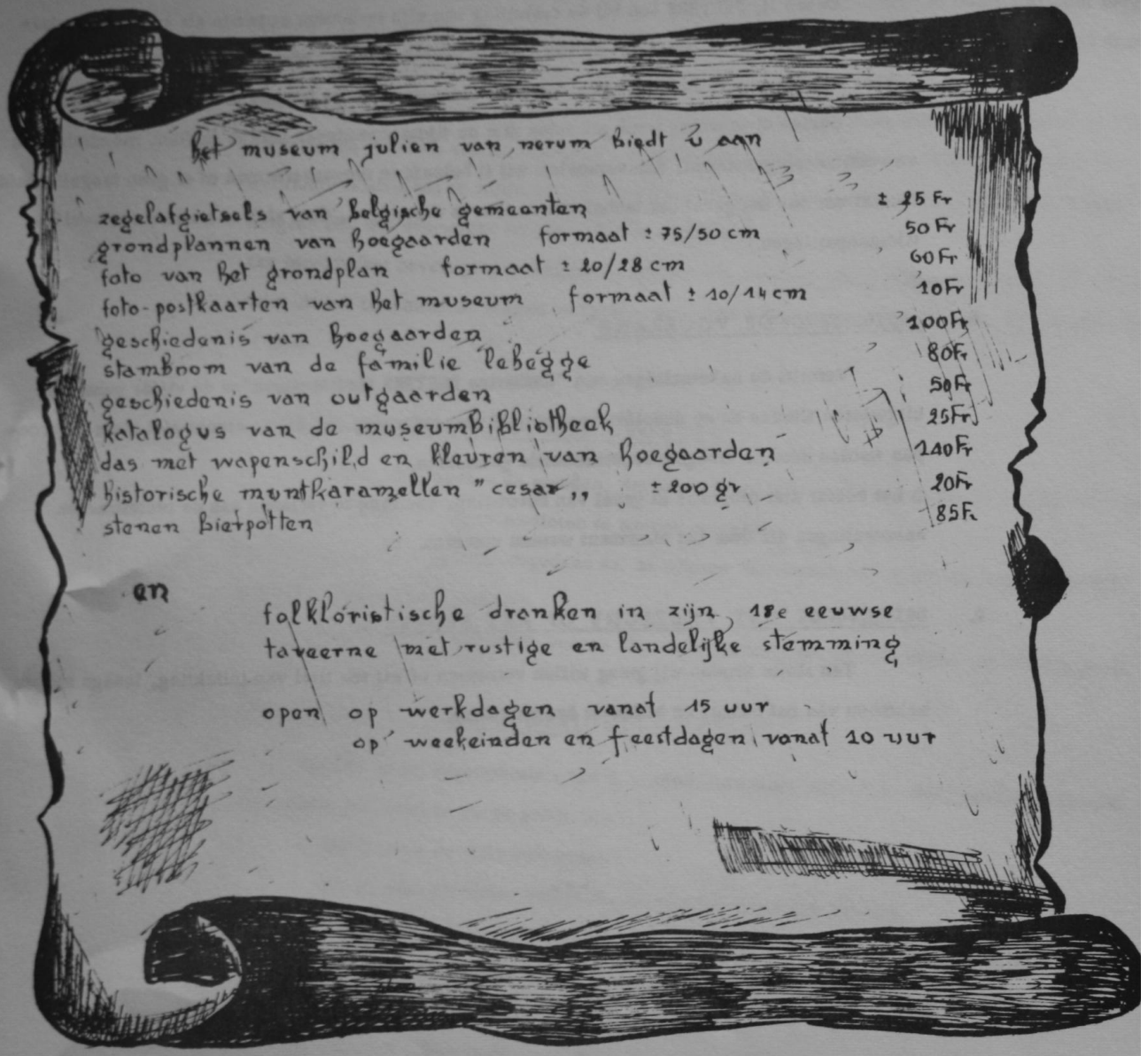
9. BETREFFENDE "HET TOEZICHT OP HET BEHEER".

Ten slotte zouden wij graag willen vernemen of wij ten titel van inlichting, insage mogen bekomen van het beheer op bedoelde beurstichting.

uitspraak van de commissie.

Op 27 februari 1963 kwamen de leden van de Commissie bijeen, om het rekwest te onderzoeken en een maand later stuurden zij hun uitspraak naar de Gulden Lelie. Zij hadden grotendeels voldoening geschonken aan de gestelde vragen.

Hier volgt het antwoord van de Commissie.

PROVINCIALE COMMISSIE
VOOR
STUDIEBEURZENSTICHTINGEN
VAN BRABANT

TEL. 12.06.26
POSTCHECKREKENING 5042

REF. St./Peeters, Henri
In het antwoord dagrekening
en referentie vermelden

BRUSSEL, maart 1963.
30de Oud Korenhuisplaats

De Heer Hubert Van Nerum,
Secretaris van "de Gulden Lelie",
Maquisstraat, 44,
Evere

Geachte Heer Van Nerum,

Wij hebben de eer U ontvangst te melden van uw brief dd. 28 januari 1963 alsmede van het rekwest dat U in opdracht van de familie-gilde Van Nerum tot de eventuele herziening van de beursstichting Henricus Peeters, uit Hoegaarden, hebt ingediend.

In vergadering van 27 februari 1963 heeft de Commissie uw rekwest onderzocht en zij heeft ons belast U een antwoord aan de verschillende punten van uw rekwest te laten gewordden.

1. betreffende het woord "kinderen": graag zullen wij het nodige doen om het woord "jongelingen" (K.B. 15.2.1897 en 7.1.1946) door het oorspronkelijke woord "kinderen" te vervangen.

Wij trachten uw aandacht op het feit dat de beurs van de stichting H. Peeters kan voor de humaniora, de wijsbegeerte, de rechten, de geneeskunde maar ook voor de godgeleerdheid toegekend worden.

2. betreffende de "geboorteplaats": natuurlijk heeft onze Commissie reeds rekening gehouden met het feit dat hedendaags meeste geboorten zich in de moederhuizen voordoen, in het onderhavige geval te Tienen alhoewel de ouders te Hoegaarden woonachtig zijn. De aanvragers ten titel van "kinderen van Hoegaarden geboortig" die in een moederhuis van, b.v., Tienen geboren zijn moeten bij hun aanvraag een bewijs voegen waaruit blijkt dat de ouders op het ogenblik van de geboorte wel te Hoegaarden woonachtig waren.

Nopens de toekenning in 1921 van een beurs van de stichting H. Peeters aan de heer Lamens, ten titel van "jongen geboortig uit Bost-Hoegaarden" moeten wij U laten opmerken dat de splitsing van de gemeente Bost-Hoegaarden, die, volgens uw brief in 1882 ontstond, van geen belang is jegens de toekenning van de beurs. Inderdaad wat in aanmerking moet genomen worden is de toestand in 1739, jaar van de stichting. Misschien vormden Bost en Hoegaarden in deze tijd maar een gemeente of parochie.

3. betreffende het beursverlies na "de 5e generatie": de genaamde E.C. Stes kreeg de beurs ten titel van jongen geboren te Hoegaarden en niet ten titel van bloedverwant van de stichter...

Wij hebben de naam van René Lintermans niet weergevonden.

4. betreffende het proviseurs en colateursrecht: artikel 51 van de wet van 19.12.1864 (en niet van 22.10.1865) zoals vermeld in uw brief) werd in deze woorden opvat: "Het recht om de vroegere beurzen te begeben blijft gehandhaaft ten voordele van de bloedverwanten van de stichters. Indien andere begevers worden aangewezen... behoort de begeving aan de bij deze wet bepaalde wettelijk besturen."

PROVINCIALE COMMISSIE
VOOR
STUDIEBEURZENSTICHTINGEN
VAN BRABANT

TEL. 12.06.26
POSTCHECKREKENING 5042

REF. :

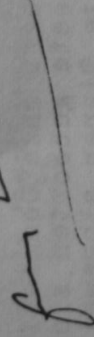
In het antwoord dagrekening
en referentie vermelden

BRUSSEL,
12. Oud Korenhulplaats

5. betreffende de verkoop van gronden: inderdaad werden de gronden van de stichting verkocht. In deze tijd werden de eigendommen van verschillende stichtingen verkocht. Heden is de Commissie van mening dat de onroerende goederen in de mate van het mogelijke moeten behouden worden.
6. betreffende de verminderingstarieven: de verminderingstarieven waarvan kwestie in uw rekwest worden niet meer toegepast. De beurs van de stichting Henricus Peeters heeft een jaarlijks bedrag van 3.250 fr.
7. betreffende de technische studiën: 't is ons onmogelijk de technische studiën met de door het testament vermelde studiën gelijk te stellen.
8. betreffende het bezicht op het beheer: het beheer van onze Commissie is al onder de administratieve voogdij van de Heer Minister van Justitie, van de Heer Gouverneur van Brabant en van de Bestendige Deputatie van de Provinciale Raad van Brabant.

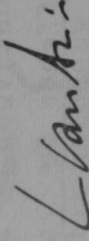
Met de meeste hoogachting,

De Secretaris en Ontvanger,

GUY DOTREMONT

De Voorzitter,

L. VAN BEIRS

Wat valt hieruit te onthouden ?

- 1° Het woord "jongelingen" werd door "kinderen" vervangen, zodat voortaan ook de meisjes die de vereiste studies doen, van de studiebeurs kunnen genieten.
- 2° Bost wordt voor de beurstoeckenning nog met Hoegaarden gerekend, zodat ook de kinderen die aldaar geboren zijn, tot de Kring der geroepenen beschouwd worden.
- 3° De kinderen mogen elders geboren worden, maar hun ouders moeten op dat ogenblik te Hoegaarden of in een van zijn gehuchten, met Bost inbegrepen, woonachtig zijn.

De Gulden Lelie nam voldoening met deze beslissingen en ook met de andere punten van de uitspraak, uitzondering gemaakt voor het geval René Lintermans en de technische studies.

Op 26 augustus van datzelfde jaar richtte zij een nieuw rekwest tot de Commissie en tekende vooral beroep aan voor het feit dat René Lintermans tot de 6e generatie behoorde, terwijl hij wel degelijk tot de 5e moest gerekend worden.

Zijn afstammingslijsten, weergevonden op het Ministerie van Justitie werden bij het rekwest gevoegd.

De gilde vroeg op de hoogte te worden gehouden van de officiële bekendmaking der genomen beslissingen, terwijl nogmaals op de technische studies werd aangedrongen en tot enkele bijkomende inlichtingen verzocht.

De Voorzitter van de Provinciale Commissie ging gewillig in op het verzoek van deze oude familie-gilde, die eens tot de "geletten" van de vermaarde beursstichting had behoord.

Op 4 december 1963 stuurde hij volgend antwoord naar de sekretaris van de Gulden Lelie :

Indien U dit jaar met vakantie gaat, dan kunt U in de Toeristische Dokumentatiedienst van het Museum Julian Van Werum uw volledige reis gratis voorbereiden.

goede reis ....

PROVINCIALE COMMISSIE
VOOR
STUDIEBEURZENSTICHTINGEN
VAN BRABANT

TEL. 12.06.26
POSTCHECKREKENING 5042

REF.: St./Peeters, Henri.

In het antwoord dagrekening
en referentie vermelden

BRUSSEL, 4 12 1963
12. Oud Korenhuisplein

Geachte Heer Van Nerum,

Als antwoord op uw schrijven dd. 26 augustus 1963, hebben wij de eer U het volgende te laten weten.

1.- Betreffende het woord "kinderen": de vervanging zelf van het woord "jongelingen" door het woord "kinderen" zal zeer waarschijnlijk in het Staatsblad niet aangekondigd worden maar natuurlijk zult U in de toekomstige aanplakbiljetten van onze Commissie, dewelke in het Staatsblad opgenomen worden, de bevestiging vinden van de verbetering waarvan sprake in onze brief van maart 1963.

2.- Betreffende het beursverlies na de 5e generatie: na nader onderzoek hebben wij een afschrift van de akte dd. 2.2.1900 weergevonden (29/424-29/430), waarbij de beurs van de stichting H. Peeters aan de Heer René Lintermans geweigerd werd. Zie hier uittreksels van die akte die de Heer René Lintermans betreffen: "La Commission... Vu la requête du sieur: Camille Stes, né et domicilié à Hougærde; René Lintermans, né et domicilié à Tirlemont... tendant à obtenir comme... descendant de la soeur du fondateur... pour l'étude des... humanités, une bourse de la fondation Peeters; Vu les pièces produites; Attendu que par son testament du 12 décembre 1739 le fondateur Peeters a disposé que lorsqu'il n'existe plus de descendant jusqu'au 5e degré ou à la 5e génération incluse de sa nièce Catherine Peeters, épouse de Servais Sweerts, la fondation sera conférée à des enfants natifs de Hougærde...; ...Attendu qu'aucun des postulants n'est descendant de Catherine Peeters à la 5e génération inclusivement; Attendu que le postulant Lintermans descend de Catherine Peeters à la sixième génération...; Vu la loi du 19 décembre 1864 et les arrêtés royaux des 7 mars 1865, 19 juillet 1867 et 7 juillet 1872 ...Arrête: Une bourse de deux cent nonante-cinq francs (295 ₣) de la fondation Peeters, est accordée pour l'étude des humanités à partir de la cinquième latine, au sieur Etienne-Hortense-Denis-Camille Stes, né à Hougærde le 11 novembre 1884... La demande du sieur... Lintermans n'est pas accueillie. Bruxelles le 2 février 1900..."

Wij veronderstellen dus dat de afstamming van René Lintermans, in 1900, door de kandidaat zelf, juist werd opgemaakt...

3.- Betreffende de verminderingstarieven: de afschaffing der verminderingstarieven werd door de Heer Minister van Justitie besloten. Rondschrijven dd. 10.4.1947 (nr 2625).

4.- Betreffende de technische studiën: voor 't oogenblik menen wij dat de technische studiën aan de humaniteiten niet mogen gelijkgesteld worden, en dat de studiën alleen die door de Deken H. Peeters voorzien waren mogen, dus in aanmerking komen: humaniora, rechten, geneeskunde, godgeleerdheid, wijsbegeerte.

5.- Betreffende de voorrang: Het testament voorziet het recht tot de beurs "aan Catharina Peeters kindtkinderen" tot de vijfde generatie inbegrepen. Ingevolge deze duidelijke vermelding is 't de Commissie volstrekt verboden 'n voorrang aan de nakomelingen van C. Peeters te verlenen.

6.- Betreffende het bezicht: wij menen dat de naam van de beursbezitters alleen na 'n lange termijn eventueel mag medegedeeld worden.

De Secretaris en Ontvanger,

GUY DETREMONT

De Voorzitter,

L. VAN BEIRS

De Heer Hubert Van Nerum,
Secretaris van de "Gulden Lelie",
Maquisstraat, 44
Evere

De Gulden Lelie had haar nagestreefde hoofdprincipes bereikt.

Zij rakelde de oude beursfundatie terug op, daad haar volledig herzien, liet tijdsaanpassingen aanbrengen en maakte haar op-nieuw aanhangig.

Alleen het geval Lintermans bleef onopgelost, maar gezien deze zaak maar dan een halve eeuw geleden gebeurde, drong de Gilde er niet verder op aan, terwijl zij ook tijdelijk in de zaak der technische studies berustte.

En om de kroon op haar werk te zetten, stelde de Gulden Lelie een meisje uit haar geslacht voor, om van de beursstichting te genieten. Zij behoorde tot de 7e generatie van Catharina Peeters' kleinkinderen, maar haar kandidatuur werd ingediend als "meisje te Hoegaarden geboren".

Zij bekwam onmiddellijk de beursfundatie, zonder toepassing van de verminderingstarieven, voor het schooljaar 1964/65.

Nadien werd door de Gilde een tweede beurs aangevraagd, ten voordele van een jongen uit Hoegaarden, zonder graad van verwantschap met de geslachten en ook hij kreeg het genot.

Dat alles was de bekroning van hun werk, een morele voldoening, want de onderhandelingen tussen de Provinciale Commissie en de Gulden Lelie waren in de beste verstandhouding verlopen. De oude familiegilde had haar taak bereikt en schonk zich verder aan haar traditionele gildebesteding die in 1964 leidde tot de oprichting van een museum te Hoegaarden.

In 1967 verwierf dit museum zijn onafhankelijk karakter en vormt de laatste bastion van de eens zo machtige "Confrerie der V Geslachten".

Samiddelaar bij de studerende jeugd

Hiermede eindigt de geschiedenis van de beursfundatie Henricus Peeters en ook deze van de "Confrerie der V Geslachten". Zij blijven nochtans naast elkaar voortleven en zijn de bevestiging van vergane glorie. Hun historiek werd zo getrouwvol mogelijk weergegeven en vormt een bijdrage tot de plaatselijke geschiedenis van Hoegaarden.

Maar hiermede is ons doel niet bereikt, want wij zijn nog een laatste uitleg verschuldigd aan de studerende jeugd en aan de afstammelingen uit de vijf geslachten. Het meest dringende is echter de jeugd, daarom zullen wij ons eerst tot hen wenden.

- - - - -

De vraag die gesteld wordt is de volgende :

"Hoe zit het nu eigenlijk met die studiebeurs, wie kan er van genieten en wat moet ervoor gedaan worden ?"

De studiebeurs die 3.250 fr. bedraagt bestaat nog altijd en wordt heden wijselijk beheerd door de Provinciale Commissie voor studiebeurzenstichtingen van Brabant, 30 Oude Korenhuisplaats te Brussel 1, waarvan de heer Guy Dotremont, een afstammeling uit de oud bekende familie Dotremont uit Hoegaarden, sekretaris-penningmeester is.

De beurs wordt toegekend voor de oude humaniora, de wijsbegeerte, theologie, rechten en geneeskunde, aan kinderen, zowel meisjes als jongens, geboren te Hoegaarden (met inbegrip van alle afhangende gehuchten tot zelfs Bost).

De aanvragen tot genot dienen voor 15 mei van elk jaar gericht aan bovenstaand adres en dienen vergezeld te zijn van volgende inlichtingen :

- naam der stichting (dus Beurs Henricus Peeters)
- naam, voornamen en juist adres van de kandidaat
- plaats en datum van geboorte (indien niet geboren te Hoegaarden of in een van zijn gehuchten met inbegrip van Bost, het bewijs bijvoegen dat de ouders op dat ogenblik er wel degelijk woonachtig waren)
- beroep van vader en moeder of voogd en het nummer van hun postrekening
- hoedanigheid waarin de beurs wordt aangevraagd (kind geboren te Hoegaarden, enz... of bloedverwant van de stichter)
- soort der studies die de kandidaat wenst aan te volgen en het nog te doorlopen aantal studie jaren
- eventueel het bedrag van andere bekomen studiebeurzen of toelagen waarvan hij reeds geniet.

Bij het rekwest moeten volgende bewijsstukken gevoegd worden :

- uittreksel van geboorteakte (op papier zonder zegel)
- een bewijs van goed gedrag en zeden (idem)
- een studiebewijs, afgeleverd door het hoofd van de onderwijsinstelling die hij verlaten heeft, met vermelding van de soort studies, de klas en het laatst bekomen percentage punten
- een verklaring van de belastingsontvanger van zijn woonplaats, waarin het globaal bedrag der inkomsten van zijn ouders wordt opgegeven voor het laatste fiscaal jaar of bij ontstentenis van zijn eigen inkomsten (formulier n° 276 c)
- afdoende bewijsstukken om VOLLEDIG het verwantschap te kunnen bewijzen met de beursstichter, of eventueel andere attesten, rechtgevend aan het genot van de studiebeurs (alleen voor de afstammelingen uit de V Geslachten). Een genealogische schets in dubbel exemplaar dient bij deze bewijsstukken te worden gevoegd.
- voor studies in het buitenland, een bijkomende aanvraag aan de Gouverneur richten.

De beurs wordt ten persoonlijke titel toegekend en mag slechts aan een enkel kandidaat toekomen, dit voorschrift dient dus ook nageleefd voor broeders en zusters.

De aanvragen worden alleen in aanmerking genomen, als zij voldoen aan bovenstaande voorwaarden.

Bij betwisting is het de meest behoeftige die de beurs zal bekomen.

- - - - -

In onderling akkoord en in samenwerking met de Gulden Lelie, houdt het Museumbestuur (sectie voorlichting), zich ter beschikking der studerende jeugd uit Hoegaarden en gehuchten met inbegrip van Bost, om hun alle mogelijke bijkomende inlichtingen te verstrekken, de rekwesten helpen op te stellen en als bemiddelaar op te treden bij de Provinciale Commissie.

Zodoende draagt het Museum "Julien Van Nerum" bij tot de algemene vorming en ontwikkeling van de jeugd.

oproep tot de V geslachten

Ten slotte richten wij ons ook tot alle nakomelingen gesproten uit de V Geslachten, met het doel de afstammingslijsten bij te werken en te vervolledigen, om tot de wedersamenstelling van de oude "Confrerie der V Geslachten" te kunnen overgaan.

Langs de dagbladen, de genealogische en andere tijdschriften zal dezelfde oproep gepubliceerd worden, met het verzoek dat allen die denken in mannelijke of vrouwelijke lijn gesproten te zijn uit het echtpaar Servatius Sweerds en Catharina Peeters uit Hoegaarden en bijgevolg tot een van de V Geslachten behoren, hun aanvraag of afstamming zo volledig mogelijk zouden laten geworden aan het Museumbestuur (sectie navorsingen) E. Ourystraat 4 Hoegaarden.

In samenwerking met de Gulden Lelie beoogt het Museum een gulden boek uit te geven, waarin alle nakomelingen van deze geslachten hun plaats zullen bekomen.

Ontelbare Hoegaardiërs en anderen, zonder het zelf te weten, behoren tot de V Geslachten. Zij hebben recht hun afstamming en wapenschild te kennen en het genealogisch erkenningsattest te bekomen. Daarom verzoeken wij hun kontakt met ons op te nemen, om hun te schenken wat hun toekomt.

Op deze wijze draagt het Museum "Julien Van Nerum" ook bij tot de genealogische en heraldische voorlichting van ons volk.

Om nu tenslotte aan de nakomelingen van Servatius Sweerds en Catharina Peeters toe te laten, de bepaling van hun afstamming en graad van verwantschap te vergemakkelijken, volgt hieronder de lijst van de families, wiens naam bij de verschillende rechthebbende geslachten (familiegeletten) wordt gerekend.

Deze lijst is ver van volledig, zodat alle aanvullende inlichtingen zeer welkom zijn.

Ie "de Gulden Lelie" (Carolus Van Nerum x Barbara Sweerds)

Art, Ausloos, Barette, Baude, Boets, Bullens, Cammu, Cleopater, Coenen, Collin, De Boever, Debroeck, Declercq, de Hennin, Delfosse, de Maribona y Vina, Depré, Deputter, Dewaelkeyns, de Zangré, Driessens, Dufrasne, Durocher, Evrard, Falla, Fourie, Geerts, Gillain, Goffin, Hacour, Hardiquet, Hennus, Hubert, Jacobs, Joseph, Landurée, Lambrechts, Lebegge, Lecherf, Lecomte, Lemaire, Lenaerts, Lepiemme, Lintermans, Lories, Maes, Mathieu, Meddaerts, Meunier, Michel, Moonen, Nijs, Noels, Nolet, Ponsart, Putzeys, Quinot, Raddoux, Reus, Reynaerts, Rottie, Saelmaeckers, Senelle, Steenwegen, Stockmans, Sweerds, Taverniers, Thiry, Troch, Vaesen, Van Autgaerden, Van Calster, Vandenbosch, Vandenbroeck, Vanderdonckt, Vander-taelen, Van Grambesen, Van Haegendoren, Van Heiberghen, Van Herwegen, Van Mol, Van Nerum, Veroeveren, Vertannen, Willems, Lehoux, Vandermolten.

IIe "het Zilver Zwaard" (Hendrik Hoebanx x Maria Anna Sweerds)

Adams, Ausloos, Bovier, Cher, Deputter, Drock, Hoebanx, Hubert, Jacobs, Joseph, Lenaerts, Lintermans, Maes, Meeus, Raddoux, Stapel, Tielemans, Vandenbempt, Van Grambesen, Van Hagendoren, Van Herwegen, Van Nerum.
(zeer onvolledig)

IIIe "de Zwarte Merel" (Servaes Seerds x Angelina SWEERDS)

Bauchau, Bracke, de Clercq, de Corswarem, de Hertoghe, Dewilde, Fobe, Hermans, Hougaerts, Lowet, Lurny, Maisin de Wahanges, Meeus, Meulemans, Michaux, Michiels, Michotte, Millaerts, Peeters, Pessant, Ponsaerts, Planquaert, Soetens, Stes, Sweerds, Thirion, Thiry, Vander Smissen, Vanherbergen, Vinckenbosch, Visseur.

IVe "de Zilveren Struisvogel" (Hendrik Struys x Elisabeth Sweerds)

Hendrickx, Struys (Struyf), Vandermolten
(zeer onvolledig)

Ve "het Groen Klaverblad" (Hubertus Sweerds x Maria Anna Van Osmael)

Ausloos, Awde, Baldewijns, Beaudhuin, Beninth, Binard, Bertrand, Bonenfant, Buck, Deboes, Decock, Delfosse, Deman,

Decerf, Delvaux, Dotremont, Dumont, Dupont, de St Hubert (?),
 Dewaelheyns, Devos, Fischer, Galsul, Gilsoul, Goedts,
 Heuninckx, Holtkamp, Kaelkenbeek, Kamp, King, Lambinon,
 Lefevre, Lorette, Malherbe, Marichal, Martin, Merlo, Meule-
 mans, Meurice, Minot, Nijs, Osy de Zuyvaert, Oury, Paillet,
 Pavart, Poulette, Putzeys, Raeymaeckers, Relecom, Rondas,
 Scheys, Schneider, Stas, Stockmans, Sweerds, Tremouroux,
 Tricot, Van Bever, Vandertaelen, Vanhemelen, Van Hamme, Van
 Nerum, Van Rickstal, Van Schap, Verbrughe, Vervoort, Zeck.

Hubert Van Nerum

FOLINAF

14 Veemarkt

Tienen

het huis der fotografie

tf 016/84265

grote keuze

laagste prijs

prima service

extra voordelen voor onze klanten

HOUFGARDIA

uit sympathie

Wilt U mooie en sterke meubelen? Slechts EEN adres

EMANUEL VANDERMOLEN

78 Doelstraat
Hoegaarden
t 016/76.382

voor uw moderne keukens, alsook voor aanbouwmeubelen

vlugge bediening en zorgzaam werk
brengt ons een bezoek
het loont de moeite !!!

prijzen buiten
konkurrentia !!!

kasbons

depositoboekjes

kapitalisatiebons

GEMEENTEKREDIET
VAN BELGIE

PIERRE ROTTY

83 Stoophansstraat

Hoegaarden

t 016/76.320

Beenhouwerij - Charcuterie

MAURICE VAN MAELE - WYSEUR

8 Gemeenteplaats

Hoegaarden

t 016/76.279

Bronwaters

Claudfontaine

Vichy

Evian

Vittel

Bierhandel

R. PIERAERTS

7 Torsinplaats

Tienen

t 016/81048

De „TWEE B „ actie van de
BANK VAN BRUSSEL
verdubbelt de tegoeden op rekening van haar cliënten
bij een overlijden ingevolge ongeval
vermeerdert die tegoeden met 50 % bij een algehele
blijvende invaliditeit

minimum 30.000 Fr per rekening

maximum 4.200.000 Fr per verzekerd hoofd

De „TWEE B „ actie is van belang voor U en uw
Familie. Vraag inlichtingen: meer dan 800 Agents-
schappen van de **BANK VAN BRUSSEL** ter uwer beschikking

Bakkerij

VANDENNEUCKER

Hoegaarden

tf 016/76161

specialiteiten van
taarten en gebakken
voor fijnproevers

men bezorgt ten huize

lekkere wijnen

en

fijne likeuren

alle rookartikelen

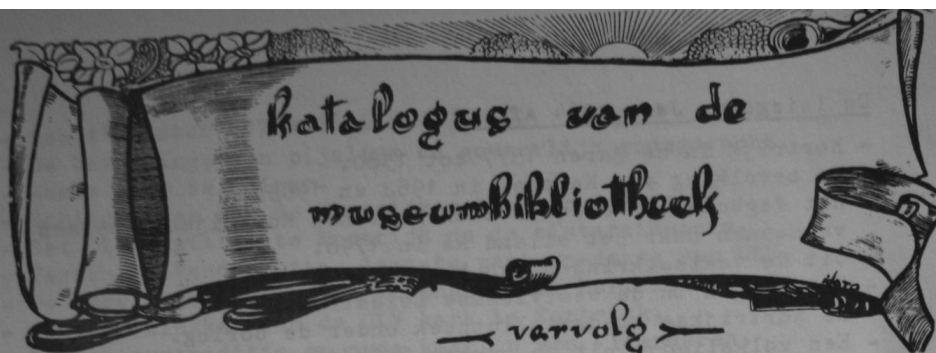

JAAK
MARCHAL
STERCKX

13 Doelstraat

tf 016/76578

Hoegaarden

Katalogus van de museumbibliotheek

— vervolg —

- Duinbeplanting in het Brugse Vrije (1350-1795).
- Het portret van Joannes Carolus Verhelst uit Hoogde, soldaat van Napoleon (1786-1812).
- Op het mirakelkruis zitten (oud processiegebruik te Damme van 1640 tot 1676).
- Smeedwerk voor het goed te Leke (1548).
- Een Britse held van Waterloo op doorreis te Brugge (Lord Uxbridge).
- Medewerking van de Ambachten aan de Jubelprocessie van het H. Bloed (1749).
- Ons Heeren trane te Vendome (Bedevaart).
- Beschrijving van Eggewaartskapelle (1680).
- Duinbeplanting in West Vlaanderen (1795-1830).
- Zo was het leven in Houtave.
- Reglement van het Engels garnizoen te Brugge in 1678.
- Struisei in kerk en wereld.
- Het grafpaneel van Kanunnik Van der Paele.
- Pelgrimage, pelgrimliederen en pelgrimgebruiken.
- Appelen van Oranje (1300-1650).
- Betwist weiderecht in de duinen te Koksijde (1755-1758).
- Rond den heerd en de volkskunde (G. Gezelle 1865)
- Kerels en habijten van de Wetheren van Oudenburg (1398-1460)

Appeltjes van het Meetjesland. Jaar 1964 n° 15

- Middelburg in Vlaanderen, toevluchtsoord voor Staatse Katholieken (1666-1678).
- De Ridders van Roden en Jacob de Coster van Maerlandt.
- Zomergem onder de Franse Revolutie.
- Leenroerig overzicht van Aalter.
- Feodaal Knesselare.
- De Pastoors Gheuns en Korremans, twee Antipoden in het parochiaal leven te Eeklo.
- De politiek van Graaf Lodewijk van Male. Het Gents verzet en de Brugse Zuidleie.
- Het bouwen van drie houten bruggen over de Lieve in het Meetjesland in het begin der 15e eeuw.
- Het bouwen van vijf rabotten op de Lieve in de 15e eeuw.
- Opgravingen in het Wilhelmietenklooster te Watervliet.
- Uit het vroegere volksleven.

Idem. Jaar 1965 n° 16.

- Middelburg in Vlaanderen en de Hollandse Missie (1678-1700).
- De kerk van Eeklo omgebouwd tot fort in 1595.
- Een paalkwestie in de omgeving van St Margriete.
- Feodaal overzicht van Ruiselede.
- Het Alinshospitaal te Gent.
- Het sociaal-economisch aspect te Zomergem onder het Frans bewind.
- Lied van de Dominee van IJzendyke.
- Het Florentijns geslacht Machet in Vlaanderen.

De leiegouw. Jaar 1964 Afl. 1

- Kortrijk in de jaren 1577 tot 1580.
- De bevolking van Kanegem in 1962 en 1965.
- Het dagboek van Jacques Blanchel. Een Kortrijks kapelaan verbannen naar het eiland Ré in 1798.
- Uit de vaktaalkringen van het dialect.
- Volkssagen in de Westvlaamse Leiestreek.
- De Kortrijkse stadsbibliotheek onder de oorlog.
- Een volksliedje uit de oorlog 1914/18.
- Nog over Kanunnik François de Brou.

Idem. Jaar 1964 Afl. 2

- Stichting van het gasthuis en de kapel van St Elooi te Kortrijk in 1366.
- Kortrijkse persoons- en plaatsnamen in 1366.
- Willem van Ieper, een Vlaamse condottière (1104-1162).
- Nog Flandrina, abdis van Marke.
- De publieke opinie in de districten Kortrijk en Roeselare voor de revolutiemaanden van 1830.
- Lodewijk Bakelandts afstamming en familie.
- De school van Walle 100 jaar.

Idem. Jaar 1965 Afl. 1

- Herbergen in de kasselrij Kortrijk in 1779.
- De publieke opinie in de districten Kortrijk en Roeselare voor de revolutiemaanden van 1830.
- Kortrijk gezien door een Hollander in 1902.
- Kind en familie in het Westvlaams.
- Taaltoestanden in Menen, Komen en Moeskroen.
- Verborgten schatten in de OLV Kerk te Kortrijk.
- Dr. Joseph Jacquemijns van Dadizele (1814-1852).
- Volkssagen over de oud wal in Kanegem.
- De huisnaam "Hoopliedpoep" in Zwevegem.

Idem. Jaar 1965 Afl. 2

- Leven en tijd van Jan Hofman, Kortrijks toneeldichter (1758-1835).
- Taaltoestanden (Menen, Komen, Moeskroen).
- Willem van Ieper, een Vlaams condottiere.
- De vrouw in het dialect.
- Bondgenoten van Jakob van Artevelde in Kortrijk en Deinze.
- OLV van Kerselaar vereerd in de kapittelkerk van Kortrijk.
- De St Medarduskerk van Wervik.

Idem. Jaar 1966 Afl. 1

- Stamtafel van het geslacht De Cuyper uit O. en W. Vlaanderen.
- Bibliografie Jan De Cuyper.
- Bibliografie over de Kortrijkse Lievevrouwekerk.
- Enkele feodale rechten en verplichtingen in de kasselrij. Kortrijk in 1502.
- Een renterol van het St Elooishospitaal te Kortrijk in 1400.
- G. Gezelle te Kortrijk, dichter van zijn kerk en parochie.
- Meditationes contracenses de Musica.
- De verhouding tussen het kapittel van Kortrijk en de stad Hulst na de Vrede van Münster (1648).

- Leo d'Halster (1784-1843).
- De bevalling, een pijnlijk en gevaarlijk godsgerecht.
- Namen voor de kuiper.
- Schilderijen van de Kortrijkse Lievevrouwekerk.
- Het OLV kapittel te Kortrijk en de cisterciënzers.
- Ferdinand Vandenputte, laatste pastoor-deken van OLV.
- De eerste rechtbank van koophandel te Kortrijk.
- De oude klokken van de OLV kerk te Kortrijk.
- Landmeterstraditie en oude kaarten van Vlaanderen.
- Smokkel van Engelse koopwaren te Nieuwpoort (1809-1810).
- Een stylus paschalis in Vlaanderen tijdens de IXe eeuw.
- Het St Katharinabeeld van Andries Beauneveu.
- Oudheidkundig onderzoek van de OLV Kerk te Kortrijk.
- Het opeisen van de kostbaarheden uit de Kortrijkse Lievevrouwekerk door Pieter van Bevere (1578-1579).
- Oorsprong van de "heylighe keerse" van Altrecht, te Kortrijk bewaard.
- Krijgsverrichtingen te Bellegem in 1814.
- Fulgentius Hellynckx, laatste Nederlandse predikant in Vlaams Artezie.
- De ridders van Rode in de tweede helft van de XIIIe eeuw.
- Armenzorg te Kortrijk in 1624. Stichting Joos de Cuule.
- Het huwelijksportret van Filips Diminicle en Barbara Omme-jaghere.
- Een 17e eeuwse curiosum onder de Duinenhandschriften (een anglikaanse psalmberijming in kortschrift).
- Een van de oudste grondplannen van Kortrijk.
- Het chorografisch tekenwerk van S. Vernote (1812-1816).
- De heren van Wervik tot 1300.
- Merkwaardige wandtechniek aan een schuur te Bruneberg.

Idem. Jaar 1966 Afl. 2

- Het Nederlands te Moeskroen.
- De leeftijdsgrens tussen communicanten en niet-communicanten in de XVIIe en XVIIIe eeuw.
- Hogere wijdingen in het OLV Kapittel te Kortrijk tijdens de Bourgondische periode.

Oostvlaamse Zanten. Jaar 1964 n° 2

- Opschriften bij feestelijkheden.
- Een 18e eeuwse liederhandschriftje.
- Volksdevotie tot St Job in O. Vlaanderen.

Idem. Jaar 1965 n° 3

- Over draagkorven en mandenvlechters.
- Nieuwe bedevaartvaantjes.
- Nederlandse bezweringen, zegeningen en krachtige gebeden.
- De Reuzen van Gavere.
- Gebed ten gebruike der jonge meisjes die wensen te trouwen.
- St Anna's eredienst in Waasland.

Idem. Jaar 1965 n° 6

- Ex voto's op een graf te Dendermonde.
- Verjongingskuur bewerkt door molenaar en bakker, smid en stoker.

Idem. Jaar 1966 n° 1

- Mannen met oorringen.
- Hondenkoers te Appelterre.
- Elementen uit de volkscultuur en de mythische wereldbeschouwing.
- Van een oude Gentse almanak.
- Verjongingskuur van molenaar en bakker, smid en stoker.

Idem. Jaar 1966 n° 2

- Elementen uit de volkscultuur en de mythische wereldbeschouwing.
- Wat is een kerscorf ?
- Preekheerpaters en preekheerduiven.

Idem. Jaar 1966 n° 3

- XXVe verjaring der Regering van ZM Leopold I.
- Nieuw licht op het Alijnshospitaal te Gent.
- Volkskundige versie op de oogstarbeid in Duitsland 100 j. geleden.
- Duiventorens in O. Vlaanderen.

Iepersch oud-liedboek.

- teksten en melodiën uit de volksmond.

Kinder-Volksliedjes uit de Vlaamse gewesten.

- Uit Limburg, Kempen, Oost en West Vlaanderen.

Handelingen van de Oudheidkundige kring van Kortrijk (1957/58).

- Het klooster der zusters van Liefde van de H. Vincentius à Paulo te Rumbeke.
- Essai concernant les croyances primitives comparées.

Idem. (1959/60)

- Romeinse muntschatten in West Vlaanderen
- Z.E.H. Edward de Grijse.
- Rumbeekse figuren.
- Le drame de Heule.
- La vie et la correspondance de J.B. Delanglez.
- Het orgel van de OLV Kerk te Kortrijk.
- Les fonds "Bruges et Franc de Bruges" aux archives du College de Mouscron.
- Episodes d'un temps troublé.
- L'Eglise Notre Dame à Mariakerke.
- De Mulderstiel.
- Labre's kappelleken te Harelbeke.
- Het kappelleken van de "Mol" te Harelbeke.

— wordt vervolgd —

Voor de lekkere bieren van Hoecht waters
en Hoegaards Bier Das Ale

wendt U tot **FINOULST MARCEL**
79 Nermstraat Hoegaarden
Alle soorten kolen

1886 - 1969

Koop uw meubelen gordijnen draperiën
bij vakmensen daarom EEN adres
MANNAERTS - RUELENS 68 Doelstraat
Hoegaarden
Tf 016/76.385
zegels vakantie en reizen gezinszegels

Brood- en banketbakkerij
specialiteiten van suikertaarten
grote keus van doopsuiker en doopdozen
SWINNEN - VAN HULST s Arthur Putzeysstraat
Hoegaarden
men bestelt ten huize
Tf 016/76.177

Voor alle voertuigenherstellingen vlotte benzinebediening
EEN adres garage

WUESTENBERGHS - BROUWERS

28 Ernest Ourystraat Hoegaarden
Tf 016/76.278

ssst...

EEN GOEDE
RAAD...
WEES KLANT BIJ

Lamman

SCHILDER **ROBERT
MANNAERTS
VANMOL**

TEL.: 016/76304 HOEGAARDEN

Beenhouwerij - Charcuterie
POL

rundsvlees

varkensvlees

hanen

hannen

konijnen

steeds eerste kwaliteit

grote keus in charcuterie

35 Doelstraat Hoegaarden tfo 016/76313

men bestelt ten huize

boekhandel speelgoed
schoolgerief
ijzerwaren en huishoudartikelen

GAS

Henri Martens - Graulus

25 Doelstraat

Hoegaarden

tf 016/763.69

Sedert meer dan 100 jaar

Vandermolen J & H

alle houtsoorten

dakbekleding

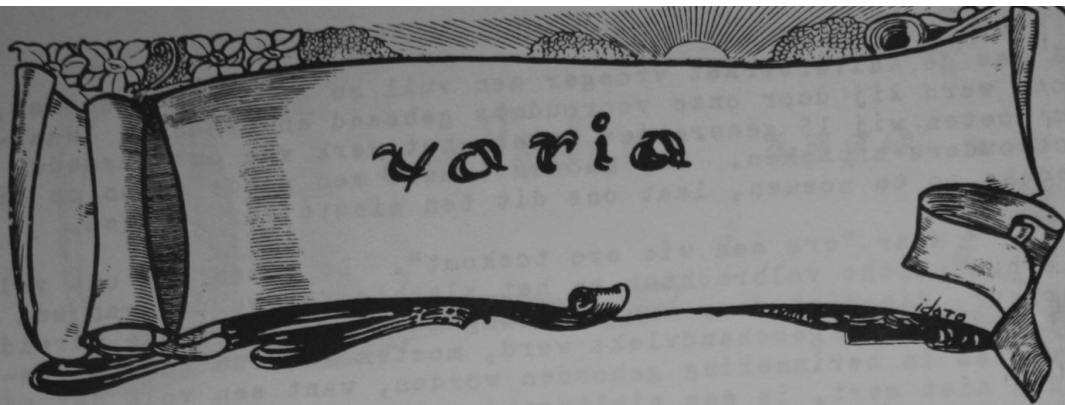
plastiek

roefing

muurbekleding

enz... enz...

tf 016/761.35

Betwisting om aan straatnaam

Het Kultureel- en Toeristisch Centrum "Museum Julien van Nerum vzw" te Hoegaarden, betreurt ten zeerste de nieuwe polemieken die sedert enkele maanden gevoerd worden over het voorstel van de Oudstrijdersbond tot wijziging van de straatnaam "Kalverstraat" in "Martelarenlaan".

Geroepen door het Ministerie van Cultuur en de Toeristische Federatie van Brabant, om te Hoegaarden en omgeving, het kultureel leven en streven te bevorderen, wenst het Museum zich niet te mengen in een aangelegenheid waarin de politiek boven het kulturele en de eeuwenoude tradities wordt gesteld.

Het museum dat als doel heeft het plaatselijk patrimonium van vernieling te redden en zich sedert verschillende jaren inspant, om de geschiedenis, de folklore en de oudheidkunde van de gemeente te bestuderen en reeds een vrij lijvig archief heeft opgebouwd, drukt nochtans zijn spijt uit, dat het door geen enkele van de polemiekers voorafgaandelijk werd geraadpleegd over de juiste oorsprong en betekenis van de betwiste straatnaam.

Daarom en op aanvraag van talrijke museumvrienden, heeft de Museumraad in zijn vergadering van 6 september 1969 beslist, zijn bescheiden mening te laten kennen om de rust en de kalmte in het dorp te bewaren en tevens om toch, zoals het in zijn betrachtingen ligt, de heemkunde te eerbiedigen.

De betwiste Kalverstraat draagt deze benaming reeds meer dan vier eeuwen (akten 1582, 1624, 1664, 1680 en 1709) en werd destijds Calverstraete genaamd (reg. 4240 jaar 1582). Bovendien zou er, ondanks het een onbeduidend straatje was, een hoeve hebben gestaan "Sparencampshoff" genaamd (akte 1709 RA/Hoegaarden 4343).

Al was de Kalverstraat vroeger een vuil en modderig "pedeke", toch werd zij door onze voorouders gebaad en benaamd. Waarom moeten wij 15 generaties later, het werk van onze vroede voorouders afbreken. Zij hadden immers een goede reden om dit pedeke zo te noemen, laat ons dit ten minste eerbiedigen.

Maar "ere aan wie ere toekomt". De zonen uit ons volk die hun plicht volbrachten en het slachtoffer werden van een terreur, die niet door een enkeling maar door de ganse wereld veroordeeld en geschandvlekt werd, moeten voor de komende generaties in herinnering gehouden worden, want een volk dat zijn doden niet eert, is een zieltogend volk.

De mooiste plaats die Hoegaarden bezit is wel de Gemeentepplaats, ook soms Gemeenteplein, dan weer Plaats of Plein en zelfs Markt genaamd. Deze benaming heeft geen speciale oorspronkelijke betekenis. Zij werd doodgewoon zo gegeven omdat het een plaats was die in de gemeente lag, zonder meer. Deze plaats verdient meer dan al de andere de naam van "Martelarenplein" want zij symboliseert de ganse gemeente. Zodoende zou zij de naam "Plein" blijven bewaren en terzelfdertijd een verdiende hulde brengen aan hen die hun bloed schonken, opdat wij vrij zouden leven.

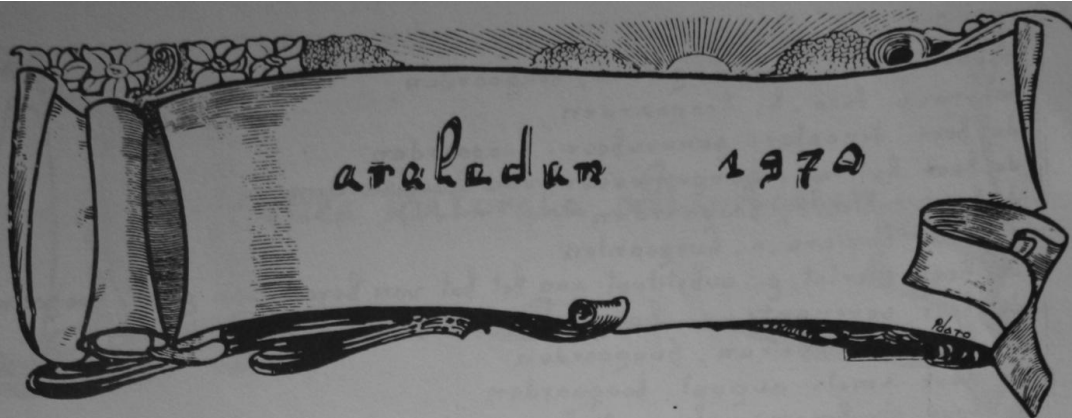
Zo dit echter om een bepaalde reden niet kan aanvaard worden, dan is er nog beter, namelijk : de "Stationstraat", die op de hoofdweg ligt van de grote baan, waar iedereen voorbij komt en het zou opmerken. Daar ligt immers de Getebrug en wat verder de fabriek, plaatsen waar tijdens de twee wereldoorlogen, mensen en soldaten en ook de Pastoor van Outgaarden, onschuldig en laffelijk door dezelfde vijand werden neergekogeld. Deze plaatsen liggen nog fris in het geheugen van de inwoners. Vermits Hoegaarden geen station meer heeft, waarom zou deze straat niet kunnen herdoopt worden in "Martelarenstraat", net zoals de stad Leuven deed met haar Bondgenotenlaan. Daar kleeft immers nog het bloed van hen die vielen onder het vijandelijk schroot.

De knoop zou hiermee doorgehakt zijn en de Martelaren de eer bekomen die hun toekomst, in plaats van 25 jaar na hun dood het voorwerp te moeten uitmaken van dorpsconflicten zoals in 1749, omwille van de huidige Pastorijstraat.

Op die wijze zou ook het gemeentebestuur terug eendrachtig aan de vooruitgang van Hoegaarden kunnen werken, in plaats van zijn streven door onbenulligheden te zien verlammen.

Noch de Heer Gouverneur, noch de Commissie voor Toponymie en Dialectologie, noch de Commissie voor Monumenten en Landschappen, zullen dit voorstel, dat naar een minzame en rechtvaardige oplossing streeft, verwerpen. Integendeel, zij zullen het naar juiste waarde weten te schatten.

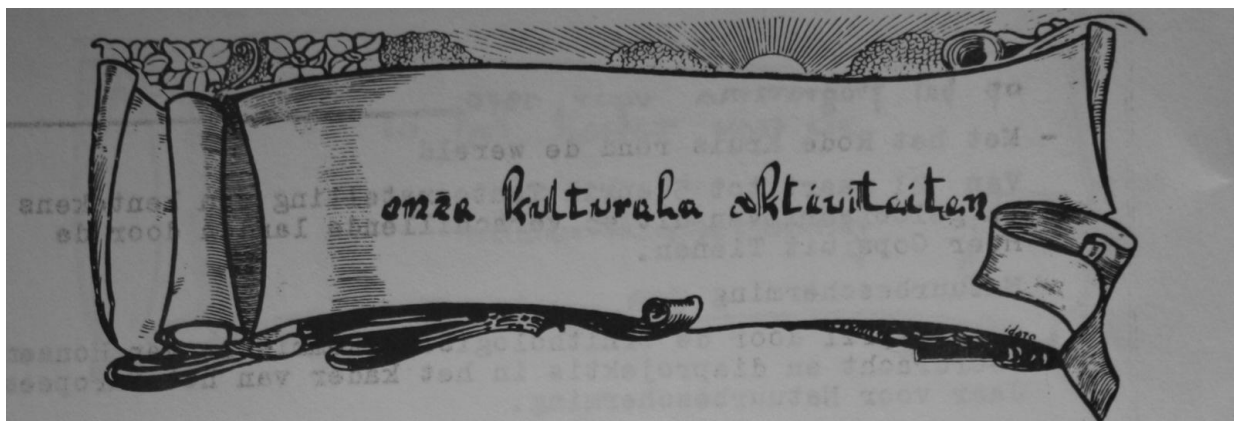
De taak van het Museum Julien Van Merum eindigt hier ; de folklore en de dorpsgeschiedenis openen nu hun deuren !

de heer thomas, obain
drukkerij fourie, hoegaarden
brouwerij pietaarts, tienan
de grote brouwerijen van hougarden, n.v., hoegaarden
bierhandel finoulst marcel, hoegaarden
bank van brussel, agentschap van en te hoegaarden
de heer doperé, ingenieur, hoegaarden
de heer lochie altons, outgaarden
de gulden lelie, vzw, hoegaarden
de heer waicker julien, brussel
de heer thomas, directeur agentschap bank van brussel, hoegaarden
mevrouw julia tritsmans, hoegaarden
de heer hubert van nerum, brussel
de heer en mevrouw rané gilis-vandepoor, apotheker, tienan
de heer delftère p., advocaat, brussel
de heer en mevrouw h. maes-slas, zavelborre-overijse
de heer jean siméons, brussel
de heer en mevrouw h., robert morren-toukaerts, tienan
de heer stes dennis, geneesheer, brussel
de heer fillé marcal, hoegaarden
de heer stockmans emiel, hoegaarden
de heer dotremont léon, hoegaarden
de heer vandermolen, tienan
de heer en mevrouw lodewyckx l., geneesheer, hoegaarden
juffrouwen van winkel, hoegaarden
eerwaarde heer dekan vanderhasselt, hoegaarden
mevrouw ph. dotremont, brussel
mevrouw georges vandermolen, hoegaarden
de heer dayers, geneesheer, helchteran
de heer emile lodewyckx, hoegaarden
de heer en mevrouw jacques georges-fouyn, hoegaarden
de heer addy smets, tienan
de heer en mevrouw a. boots-boesmans, postontvangar, hoegaarden
de heer p. bail, hoegaarden
de heer hollanders de oudaraan paul, horbaek-lo
de heer dubot marcal, vossam
de heer dodion maurice, muizen
mevrouw varvoort, j., hoegaarden
juffrouw meeuwens, hoegaarden

mevrouw dewinter-goffin, hoegaarden
 mevrouw loze, h., hoegaarden
 de heer decoster, geneesheer, hoegaarden
 de heer hettich, burgemeester van hoegaarden
 de heer jubin, f., hoegaarden
 de heer loriers, a., hoegaarden
 de heer pierlet, g., substituut aan het hof van beroep van gent, hoegaarden
 de heer sevenants, r., hoegaarden
 de heer veroeveran, hoegaarden
 de heer smets august, hoegaarden
 de heer stockmans element, hoegaarden
 de heer hubert jules, hoegaarden
 de heer moral georges, hoegaarden
 de heer girouille albert, hoegaarden
 de heer dupont georges, tienne, ere-burgemeester van tienne
 tale-shop, evere
 de heer evrard xavier, keerbergen
 de heer maenhout lodewijk, luitenant ter zee van eerste klasse, brussel
 de heer van bentenryck pierre, leuven
 de heer dalmotte m., zakenman, hoegaarden
 de heer hermans p., hoegaarden
 juffrouw hermans mariette, hoegaarden
 de heer van hoot jon, hoegaarden
 de heer eipers arnold, brussel
 de heer van narum, amila, technisch ingenieur, korbeek-lo
 de heer vandenbergh louis, brussel

lijst afgesloten op datum van 20 februari '70

verwezenlijkt in 1969

I. Tentoonstellingen in het Museum

- Hobby en vrijetijdsbesteding door de Tienese Verzamelaars
- Hiroshima schilderkunst door kunstschilder Selvais uit Oostende
- Poolse stromotieven door kunstenaar Bonnet-Srerezyna
- Inhoudiging van het Toeristisch Dokumentatiecentrum
- Fototentoonstelling door kunstfotografen Dotremont en Schoensetters uit Hoegaarden
- Ikonen door de Heer Doperé uit Hoegaarden
- Het Grote Australische Koraalrif met diaprojectie door de Heren De Wachter en De Corte uit Zeebrugge
- Schilderkunst in Vlaanderen door kunstschilder Van den Eede uit Malderen
- Breugelherdenking door het Museumbestuur
- Schilderkunst door kunstschilder Lories uit Laar
- Het vast museum patrimonium bestaande uit heemkunde, folklore en oudheidkunde

2. Tentoonstellingen buiten het Museum

- Te Geel : zegelafgietsels, schelpen, rotsen en mineralen
- Te Tongeren : idem

3. Verenigingsleven

- Biljart Paastornooi tussen Hoegaarden, Tienen en Hasselt
- Stichting van de Vereniging der Oudgedienden van de Zee-macht uit Haspengouw en Hageland
- Zeereis aan boord van een hoogzee mijnenveger in de Noord-zee
- Persconferentie over de wandelpaden in Hoegaarden
- Museum- en dorpsbezoek in Heist op den Berg
- Breugelprijskamp en -tombola
- Viering van de oudste man en de oudste vrouw uit Hoegaarden en van de ouderlingen van het rusthuis

4. Publikaties

- Hoegaarden en zijn wandelpaden
- Drie Alpaïdis-nummers
- Kunstkalender 1970
- Reklamedatumstempel geschonken aan het postbureau van Hoegaarden

op het programma voor 1970

- Met het Rode Kruis rond de wereld

Van 21 maart tot 5 april. Tentoonstelling van kentekens en geloofsbrieven uit 43 verschillende landen door de Heer Cops uit Tienen.

- Natuurbescherming

Op 26 april door de Ornithologische Kommissie van Honsem. Voordracht en diaprojektie in het kader van het Europees Jaar voor Natuurbescherming.

- Vijf jaar kultuur te Hoegaarden

Op 23 en 24 mei ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van ons museum. Inrichting van een "open deur" in het toeristisch en kultureel centrum. Inhuldiging van het museumblazen. Voorstelling van het petekind van het museum.

- Schatten uit de zee

Van 11 tot 27 juni. Tentoonstelling van uit de zee opgehaalde kunstvoorwerpen door de Tiense Duikersgroep.

- Natuurreservaat

Van 5 tot 21 september. Tentoonstelling van een natuurreservaat met diaprojektie door de Ornithologische Kommissie van Honsem.

- De wonderëilanden der Antillen

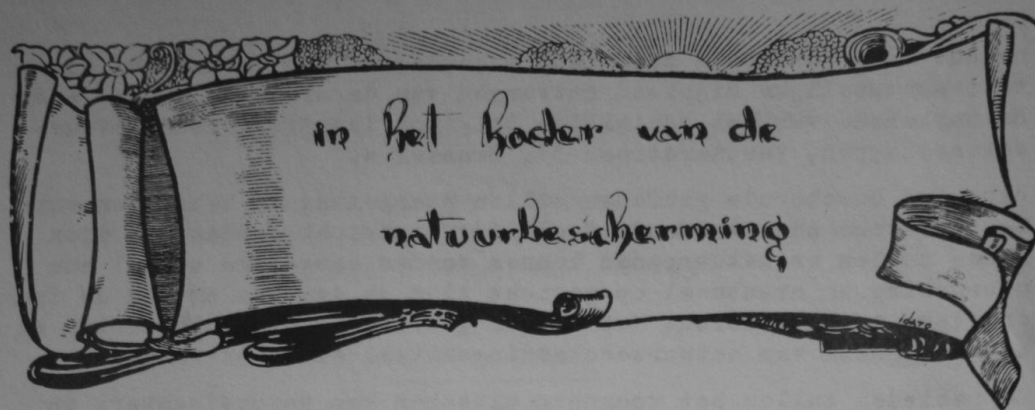
Op 14 november. Tentoonstelling van kunstvoorwerpen uit de Antillen met diaprojektie door Hubert Van Nerum.

- Archeologische opzoekingen

De voortzetting van de archeologische opgravingen in de kelders en op de koer van het museum.

de historische keramieken Lésar

zijn in het museum verkrijgbaar

natuurbescherming op plaatselijk vlak

Het zou maar al te gemakkelijk zijn te beweren dat Natuurbescherming enkel een taak is voor de centrale overheid; dit zou enkel verantwoordelijkheidsvlucht zijn, want zelfs de beste wetgeving zou niet in staat zijn de natuur efficiënt te beschermen zonder de medewerking van de bevolking.

De Gemeentebesturen kunnen hier een zeer belangrijke taak vervullen die gaat van een zuiver edukatieve tot operationele taak zoals het redden van natuurgebieden, het planten van bomen en het afschaffen van de vogelvangst op de gemeentegronden.

Enkele Belgische Gemeenten hebben ondertussen "Het Gemeentelijk Handvest voor Natuurbescherming" goedgekeurd wat wij zien als een zeer positieve stap die we ook van de gemeenten in onze omgeving mogen verwachten.

hierna volgt het "gemeentelijk handvest voor natuurbescherming" uitgegeven door het Koninklijk Belgisch Instituut voor natuurwetenschappen

1. De Gemeenteraad zal beroep doen op de steun en medewerking van de bevolking en deze aansporen actief aan een doeltreffende natuurbeschermingsaktie deel te nemen.
2. De Gemeenteraad zal er over waken bij de uitwerking van elk project voor ruimtelijke ordening, in de mate van het mogelijke de bestaande natuurgebieden op haar grondgebied ongerept te behouden (behoud van bomen en groenzones, water en moeras), zowel deze die gemeentebezit zijn als deze die aan partikulieren toebehoren. De eigenaars van deze terreinen zullen verzocht worden aan deze natuurbeschermingsaktie hun medewerking te willen verlenen.
3. De Gemeenteraad zal zich inspannen in de mate van het mogelijke door aankoop of in huurname het beheer en het toezicht te verwerven van de merkwaardigste gebieden teneinde ze in natuurreservaten te herschappen. Een doelmatig beheer en toezicht zal er naar streven in deze gebieden het behoud of de vestiging van dieren en planten te bevorderen.
4. Teneinde de gemeentelijke overheid in de uitvoering van een programma voor natuurbehoud bij te staan, zal bij voorkeur beroep worden gedaan op deskundige medewerkers die op het grondgebied van de aangesloten gemeente gevestigd of werkzaam zijn. Een lokale kommissie voor ornithologie en natuurbehoud zal opgericht worden om deze taken waar te

- nemen. Deze kommissie zal zowel richtlijnen als technische en wetenschappelijke bijstand ontvangen van de afdeling Ekologie en Natuurbehoud van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, Vautierstraat 31, Brussel 4.
5. Bepaalde beschermde gebieden zullen naargelang de behoeften voor toeristische en opvoedende doeleinden ingericht worden. Te dien einde zullen er natuurspaden kunnen worden aangelegd en zal hun uitrusting er eventueel op gericht zijn de waarneming van de fauna en flora te bevorderen. Men zal er geleide bezoeken inrichten en een programma van natuurbeschermingsactiviteiten uitwerken.
  6. De gebieden zullen het voorwerp uitmaken van navorsingswerk en wetenschappelijk onderzoek, waarvoor beroep zal worden gedaan op de steun en medewerking van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen.
  7. De gemeente en de eigenaars of huurders van terreinen in bebouwde kommen gelegen, zullen worden verzocht op het grondgebied dat zij beheeren ornithologische schuilplaatsen op te richten. Zij zullen er nestkasten laten aanbrengen en de vogels bij aanhoudende strenge koude ter hulp komen. Ieder wetenswaardig feit zal aan de kommissie worden medegedeeld.
  8. De gemeentelijke overheid wordt verzocht elke vorm van vogelvangst, ook onwettelijk ringwerk en overdreven jacht te verbieden op de gronden toebehorende aan of beheerd door de Gemeente, en zij zal zich speciaal inspannen om op het ganse grondgebied schikkingen te treffen teneinde deze praktijken te beperken.
  9. Het is aanbevolen een uitvoerig opvoedend programma op te bouwen, waarbij de nadruk wordt gelegd op het moreel, sociaal, economisch en wetenschappelijk belang van de natuurbescherming. Daarom zal jaarlijks door de gemeentelijke overheid een gemeentelijke dag ter bescherming van de natuur worden ingericht. Al de onderwijsinstellingen zullen uitgenodigd worden deel te nemen aan deze dagen waarvan het programma als volgt kan worden samengevat : didaktische bezoeken op het terrein en gebeurlijk plaatsing of nazicht van nestkasten, prijskampen met opstellen over aangepaste onderwerpen, voordrachten geïllustreerd door opvoedende films, een aktie voor het aanwerven en de hernieuwing van studerende leden, enz.
  10. De Gemeente zal aan de grenzen van het grondgebied borden plaatsen die het belang van haar inspanningen ten bate van de natuur symboliseren : "Met de steun van De Belgische Natuur- en Vogelreservaten" beschermt ..... de Natuur", of een gelijkaardige formule.

Ornithologische Commissie Honsem

in alpeïsche adverteeren
doet uw zaak bekend maken

MUSEUM JULIEN VAN NERUM

Vereniging zonder winstoogmerk
Aangesloten bij het Verbond der Verenigingen zonder winstoogmerk
en bij de Belgische Museumvereniging.

Raad van Beheer :

Hubert VAN NERUM
Albert GUILLUY
Roger VERPOORT

Tarief van de publiciteit

Plaats	Volledige bladzijde	Vier maal volledige bladzijde	Halve bladzijde	Vier maal halve bladzijde	Kwart bladzijde	Vier maal kwart bladzijde	Eigenhandig ingelast
Tekstbladzijde	475 Fr.	1700 Fr.	250 Fr.	900 Fr.	130 Fr.	450 Fr.	met overeen te komen beperking 200 Fr.

Teksten overmaken en betalingen vereffenen aan een bestuurslid of aan :

Roger VERPOORT

Penningmeester

203, Victor Hugostraat - Brussel 4

P. C. R. 109000 van de Bank van Brussel
Agentschap DAILY te Brussel 3
voor rekening nr. A/37/21
van het Museum Julien Van Nerum, VZW

Wie een faktuur verlangt, gelieve 7 % taks bij de hierboven aangehaalde tarieven te voegen a. u. b.

Het Bestuur is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de aankondigingen en houdt zich het voorrecht
ze na te zien vóór publikatie.

Abonnementsvoorwaarden :

gewoon abonnement

25 fr. per jaar

steun - abonnement

50 fr. per jaar

ere - abonnement

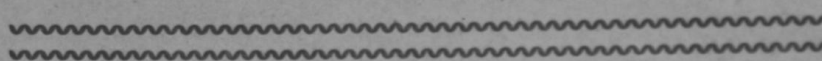
minimum 100 fr. per jaar

Oplage : 500 Exemplaren.

Op de kaft : Alhambic van Hougardia N. V.

voor
al
uw
drukwerken...

Drukkerij A. Fourie

klein overlaar 4

hoegaarden

---

tel. 016 . 762.21

Periodiek